

La professió d'infermeria al segle XXI

Mònica DURAN i BERTRAN

Breu història a Andorra

- 1963: Infermeria eclesiàstica. Hi havia unes monges italianes que feien tasques d'infermeria a la clínica del Dr. Vilanova.
- 1970-1980: Centre hospitalari (Clínica Meritxell, inaugurada el 1971, i Clínica Santa Coloma, inaugurada el 1977).
- 1985: Neix el Col·legi d'Infermeres i Llevadores d'Andorra.
- 1986-1987: Cap d'infermeria dependent del director mèdic o bé del director de finances.
- 1987: SAAS. Directora d'infermeria al mateix nivell que el director mèdic.
- 1989: Xarxa de Centres de Salut. Consultes independents. La infermera surt de l'hospital.
- 1988: Es crea l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra (EUIA). És una data important perquè les infermeres es poden formar al país.

Recull legislatiu a Andorra

Octubre 1980: Publicació del Reglament sobre l'exercici de les professions para-mèdiques i para-socials a Andorra.

2001: PLANIA (Pla d'Acció Nacional per a Infermeria d'Andorra). Es defineix el marc conceptual d'infermeria i de les llevadores, les seves funcions...

2005: S'elabora l'avantprojecte de la Llei d'ordenació de les professions de la salut.

2008: Llei d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

2010: Seguint el Pla de Bolonya, es crea el títol estatal de Bàtxelor en infermeria i de Bàtxelor d'especialització en infermeria obstetricoginecològica.

Reglament sobre l'exercici de les professions para-mèdiques i para-socials d'Andorra (1980)

Aquest reglament és el que està en vigor actualment.

L'infermer/a actua com a auxiliar del metge en totes les seves activitats professionals i està habilitat per exercir les atribucions següents:

- Fer intervencions incloses dins de l'àmbit de la petita cirurgia.
- Assistir en les intervencions quirúrgiques executades pels metges en el camp de les diverses especialitats.
- Tenir cura dels operats i els malalts hospitalitzats o enllitats.
- Aplicar remeis i tractaments d'acord amb les prescripcions del metge.
- Posar injeccions.
- Fer tasques de prevenció i educació sanitària.
- Fer cures ambulatories.
- Prendre la tensió arterial.

La llevadora té com a funcions essencials la vigilància de la dona embarassada, l'assistència durant el part i la vigilància de nadons i lactants.

Participa en l'examen de les dones que se sotmeten a les visites prenatales i pot prescriure alguns medicaments.

Assisteix la mare durant el part, però ha de recórrer al metge en el cas que es presentin parts distòcics o qualsevol altra complicació.

Assisteix els parts normals sota l'autoritat de metges ginecòlegs i participa en l'examen de les dones embarassades.

Percepció que té la societat de les funcions de l'infermer

- Posa injeccions
- Fa cures
- Pren la tensió arterial
- Dona la medicació, que indica el metge, als malalts
- Ajuda el metge
- Té cura de la higiene i dóna el menjar als malalts

Definició d'infermeria

La infermeria abasta les cures, autònomes i en col·laboració, que es donen a les persones de totes les edats, famílies, grups i comunitats, malaltes o sanes, en tots els contextos (escoles, hospitals, presons...), i inclou la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció dels malalts, els discapacitats i les persones en procés de final de vida.

Són funcions essencials de la infermeria la defensa, el foment d'un entorn segur, la investigació, la participació en la política de salut i en la gestió dels pacients i els sistemes de salut, i la formació.

Definició d'art i ciència infermers

La infermeria com a art i ciència és una activitat humana fonamental que, en la seva forma organitzada, es constitueix com una disciplina que du a terme un professional autònom, socialment reconegut. Aquest professional pot formar part d'un equip multidisciplinari al servei de l'ésser humà, la família i la comunitat, i ajuda, mitjançant els seus coneixements, a promoure, mantenir i millorar l'estat de salut, prevenir la malaltia, acompanyar en el procés de readaptació i de mort digna.

La professió d'infermer/a

La missió general de l'infermer/a comporta la valoració i l'anàlisi de l'estat de la persona, la planificació, l'organització, la realització i l'avaluació de les cures d'infermeria, la contribució al recull de dades clíniques i epidemiològiques, les accions de prevenció i de detecció, la intervenció en matèria de formació, d'educació i de recerca, i la gestió.

Per assumir les responsabilitats que es deriven de les seves quatre funcions –assistencial, docent, de gestió i de recerca–, l'infermer/a ha de disposar d'unes competències (conjunt d'habilitats, actituds, coneixements i processos complexos) pròpies de la professió.

Definició de llevadora

La llevadora està reconeguda com una professional que treballa conjuntament amb les dones per proporcionar-los suport, atencions i consells durant l'embaràs, el part i el puerperi, dirigir els naixements sota la seva responsabilitat i proporcionar atencions al nou-nat i al lactant. Aquestes atencions inclouen les mesures preventives, la promoció i l'atenció del naixement normal, la detecció de complicacions en la mare i el nen, l'accés a atencions mèdiques o a una altra assistència adequada i l'execució de mesures d'emergència.

La llevadora assumeix una tasca important en l'assessorament i l'educació per a la salut, no només per a la dona, sinó també en el si de les famílies i de la comunitat. Aquest treball ha d'incloure l'educació prenatal i la preparació per a la maternitat, i es pot estendre a la salut de les dones, la salut sexual o reproductiva i les atencions als nens.

Objectius del CILLA (2013)

Creació del Col·legi Oficial d'Infermeres i Llevadores d'Andorra.

Legislar la professió d'infermeria i d'obstetricoginecologia i les seves competències al Principat d'Andorra.

Per poder assolir el nivell professional necessari, cal poder definir les competències. I tenir les competències definides permet:

- Reflexionar sobre el propi treball.
- Monitoritzar la qualitat dels serveis que es donen.
- Facilitar la definició dels objectius educatius a les institucions docents.
- Especificar els nivells exigibles en cadascuna de les fases formatives.
- Especificar els nivells de responsabilitat en l'exercici de la professió.
- Tenir un marc de referència dels sistemes avaluadors i de titulació.
- Tenir més mobilitat i flexibilitat intraprofessional.
- Orientar la formació continuada.
- Detectar el potencial dels professionals.
- Estructurar les carreres professionals en les institucions d'acord amb el nivell competencial.
- Gestionar per competències els recursos humans.
- Acostar els serveis d'infermeria a la població per donar una resposta adequada a les seves necessitats.

La professió d'infermeria al segle XXI

Tal com ho va definir el Consell Internacional d'Infermeria (CIE) el 2006, tenim la responsabilitat de promoure el creixement i el desenvolupament professional perquè les infermeres i les llevadores continuïn sent competents en el context d'unes necessitats dels pacients que canvien molt de pressa, de l'avenç tecnològic i de la reforma dels sistemes de salut.

Tot això amb l'objectiu de millorar la qualitat, l'eficàcia i l'eficiència de les cures d'infermeria a benefici de les persones, les famílies i la població en general.

Mònica DURAN i BERTRAN,
infermera i presidenta del Col·legi d'Infermeres
i Llevadores d'Andorra